de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

TWEEDE JAARGANG
No 48 — 30 NOVEMBER 1951

Alleen voor abonné's van PANORAMA 5 ct.

VOL VERWACHTING KLOPT MIJN HARTJE!

DE SINTERKLAAS

Pim de Wit drukte zijn neus haast plat tegen de ramen van een verlichte winkel.

Daar was ook zoveel moois te zien, dat hij elke dag, als hij langs de winkel kwam, even moest kijken.

Zijn bewondering gold vooral de prachtige meccanodoos, waarvan hij al vele jaren had gedroomd.

En welke jongen zou daar ook niet van dromen? Pim had nooit eerder zo'n mooie gezien.

Hij wist echter maar al te goed, dat hij deze doos niet op zijn verlanglijstje behoefde te zetten, want zijn ouders hadden hem verteld, dat hij de Sint geen al te dure geschenken mocht vragen.

Maar hij was met kleinere ook tevreden. Het zat immers niet in de grootte. Dat begreep Pim heel goed.

Het verlangen naar de meccanodoos bleef echter bestaan.

Het duurde nog slechts enkele dagen en dan zou het weer vijf December zijn, de dag, waarop iedereen vol spanning wachtte.

In de stad heerste een gezellige Sint-Nicolaasdrukte.

Een dikke laag sneeuw bedekte de straten.

Pim had even een boodschap voor zijn moeder gedaan. Hij liep langs een van de stille grachten. De sneeuw kraakte onder zijn voeten.

Zijn gedachten hielden zich voortdurend bezig met het Sinterklaasfeest, dat nu heel dicht bij was.

Plotseling schrok hij.

Hij had op iets zachts getrapt.

Vlug bukte hij zich, om te zien wat het was.

Onder een lantaarn bekeek hij zijn vondst nauwkeurig.

Het bleek een portemonnaie te zijn.

En de inhoud ....?

Hij keek om zich heen, of er niemand was, die hem kon bespieden.

Toen opende hij de portemonnaie, die tachtig gulden bevatte. Pim's handen trilden van opwinding.

Zoveel geld had hij nooit in handen gehad. Daar zou hij gemakkelijk de meccanodoos voor kunnen kopen. En toch stemde die gedachte hem niet blij.

Hij stopte de portemonnaie zo diep mogelijk weg in zijn broekzak en besloot, om niemand iets van zijn vondst te vertellen.

Och, hij had wel naar het politiebureau kunnen gaan, maar daar voelde hij niets voor.

Zijn ouders merkten wel, dat hij niet zo rustig was als anders. Maar de oorzaak daarvan konden ze moeilijk raden. Pim liet niets los.

Hij bewaakte de portemonnaie zorgvuldig en legde hem onder zijn hoofdkussen, toen hij ging slapen.

Maar dat slapen ging niet zo gemakkelijk, want daar kwam plotseling een stemmetje en het was van zijn geweten.

Het liet hem niet met rust.

„Zeg, Pim," zei het stemmetje, „vind je het nu wel eerlijk, om een portemonnaie te behouden, die aan een ander toebehoort?"

Hij schrok. Had daar iemand gesproken?

Daar was het stemmetje alweer.

ZO TERLOOPS

Een duizendpoot heeft geen duizend poten. Er is er zelfs nooit een gevonden met tweehonderd poten. Meestal hebben zij „maar" vierenzestig poten, hoewel dat overigens al mooi genoeg is. Gelukkig behoeft een duizendpoot nooit kousen en schoenen aan te trekken of zelfs maar zijn poten te vegen.

„In die portemonnaie zit heel veel geld. Dat geld is misschien van een arm mens. En wie weet, hoe hard die persoon voor dat geld heeft moeten werken en sparen."

Pim dacht hier eens even over na. En zijn gedachten werden steeds onrustiger.

Het stemmetje van zijn geweten hield niet op.

Het vroeg: „Zou jij gelukkig kunnen zijn met dingen, die je voor het geld van anderen koopt, Pim?"

„Nee," zei Pim. En dat meende hij uit de grond van zijn hart.

Pim was geen slechte jongen.

„Als je die portemonnaie behoudt, ben je een dief en zul je voor je oneerlijkheid gestraft worden," zei het stemmetje weer. „Ga dus morgen maar gauw naar het politiebureau, dan zul je je veel rustiger voelen dan nu."

„Ja," zei Pim, „dat doe ik."

Nu was hij met zichzelf in het reine gekomen en kon dadelijk de slaap vatten.

Zijn geweten was weer zuiver.

Toen hij de volgende morgen wakker werd, was hij zijn voornemen niet vergeten.

Hij stopte de portemonnaie in zijn schooltas.

Voor schooltijd ging hij gauw eventjes naar het politiebureau.

Er zat een gemoedelijke brigadier, die verbaasd opkeek, toen Pim binnenstapte.

„Zo, m'n jongen, heb je een boodschap?" vroeg hij.

„Ja, mijnheer," antwoordde Pim, „ik heb gisteren een portemonnaie gevonden."

„Zo," zei de brigadier, „er is ongeveer een uur geleden door een dame opgebeld, die er een heeft verloren. Vertel me eens hoe die portemonnaie er uitzag en hoeveel geld hij bevatte."

„Het is een bruine en er zit een bedrag van tachtig gulden in," verklaarde Pim.

„Dat klopt precies," zei de brigadier. „Het is stellig de portemonnaie van de dame, die zojuist heeft opgebeld."

„Moet ik hem hier laten?" vroeg Pim.

Hij haalde hem uit zijn schooltas en toonde hem de brigadier.

VERRASSING

„Je bent zo'n eerlijke jongen," zei deze. „Ik kan je met een gerust hart naar die dame laten gaan, als ik je haar adres geef. Dan kun je haar zelf het verlorene overhandigen."

Pim kleurde van blijdschap na deze woorden.

De brigadier lachte en zei: „Als alle mensen zo eerlijk waren als jij, zou er lang zoveel narigheid niet zijn op de wereld."

Toen schreef hij het adres van de dame op en gaf dit aan Pim, die hem vriendelijk groette en maakte, dat hij weg kwam, omdat het zoetjesaan schooltijd werd.

Wat was het een opluchting voor hem, dat zijn eerlijkheid hem niet in de steek had gelaten.

's Middags na schooltijd ging hij dadelijk naar de onbekende dame.

Het was wel toevallig, dat deze in een groot huis woonde, vlak tegenover de mooie winkel, waar de voor hem onbereikbare meccanodoos stond.

Hij belde aan.

Een dienstmeisje opende de deur.

Pim vroeg haar, of hij mevrouw even mocht spreken, waarna hij werd binnengelaten en het meisje hem bij de dame toeliet.

Het was een vriendelijke dame met grijs krullend haar. Hij voelde zich dadelijk bij haar op zijn gemak.

Ze stak hem haar hand toe.

„Ga daar maar zitten," zei ze, en wees op een stoel.

Pim nam plaats en vertelde haar, dat hij haar de portemonnaie terug kwam brengen.

„Maar, dat is reusachtig!" riep ze verheugd uit. „Waar heb je hem gevonden?"

Hij vertelde het haar precies.

Ze was hem erg dankbaar en prees hem om zijn eerlijkheid.

„Dikwijls zag ik je daar aan de overkant staan," zei ze. „Zou je me willen vertellen, wat je het mooiste vindt in die winkel?"

Het was prettig, om te ondervinden, dat je eerlijkheid door de mensen werd gewaardeerd. Als hij de portemonnaie zelf had gehouden, had hij nooit meer rustig kunnen slapen. Zijn geweten zou hem immers nooit met rust gelaten hebben.

De vijfde December bracht Pim veel goeds.

„De meccanodoos," zei Pim zachtjes.

„Nu, dan zal ik eens een goed woordje voor jou doen bij de Sint," beloofde ze met een olijk knipoogje.

Na enige minuten stond Pim weer op straat.

Wat was hij blij, dat hij eerlijk was geweest.

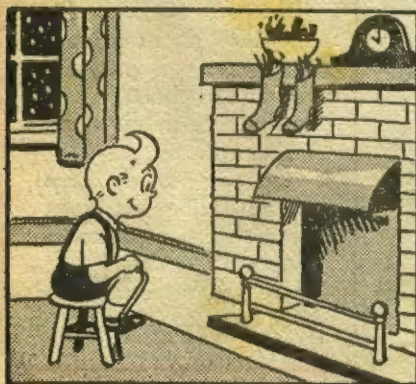
Er werd een groot pak voor hem bezorgd, waaruit de meccanodoos te voorschijn kwam.

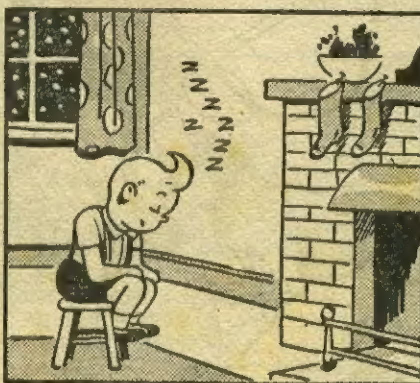
Het was zijn mooiste Sinterklaasverrassing.

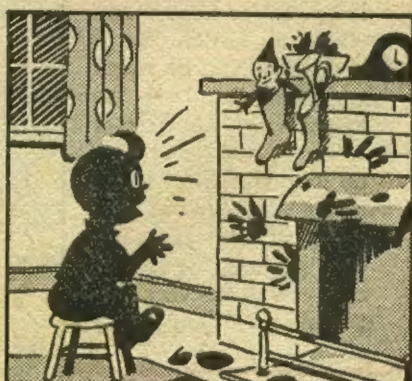
Hij voelde zich erg gelukkig, en vooral, omdat hij de meccanodoos op een eerlijke manier gekregen had.

J. HEILOO

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

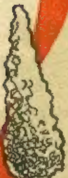

JANTJE'S Sinterklaasnacht

Ons Jantje was vroeg naar zijn bedje gegaan,
Want Sinterklaas zou komen.
Je kon Jantje's schoen bij de schoorsteen zien staan;
De maan scheen door de bomen.

„Nu zoetjes gaan slapen," zei moeder, „misschien
Zal Sint je dan bedenken.
En als je weer wakker wordt, zul je wel zien,
Wat hij is komen schenken."

Wie tijdig naar bed gaat, is vroeg bij de hand.
Om vier uur in de morgen
Gleed Jantje heel stil uit zijn klein ledikant,
Heel stil, want hij wou zorgen,

Dat vader en moeder niet werden gewekt.
Hij mocht zo vroeg niet spoken!
Bij 't schijnsel van 't spaarlampje had hij ontdekt,
Dat Sint had ingebroken!

Zijn tafeltje leek wel een klein stukje wei
Met allerhande dieren.
Een leuk boerenhuisje lag achter een rij
Van slanke populieren.

Daar stond ook een mannetje van marsepein,
Dat wou Jan even keuren ....
En beet er het hoofd af. Wat smaakte dat fijn!
Hij kon er niet om treuren.

Toen 't poppetje weer was op tafel geplant,
Greep Jan het boerenhuisje,
Maar hield even later slechts 't dak in zijn hand.
De rest van 't kleine kluisje

Viel kletterend neer op het speeltafelblad!
Jan schrok van zo'n hoop leven!
Hij wipte zijn bed in, maar merkte gauw, dat
Zijn ouders slapen bleven.

Een uur of drie later is moeder bedaard
Eerst alles op gaan stellen,
Maar 't kopioze poppetje vond ze niet waard
Om verder mee te tellen.

Toen Jantje, laat wakker, zijn speelgoed weer vond
Met huisje, dieren, bomen,
Maar zonder het poppetje, dacht hij terstond:
Wat kan ik toch raar dromen!

C. VAN BOVENKERK

LEERRIJKE LESSEN

Piet had een hond. Het trouwe dier was gewend met hem mee te ravotten. Het geblaf van Hako — zo heette die hond — en het geroep van Piet waren altijd al van ver te horen. De jaren vergingen en Hako werd oud. Erg oud. En toen hij op zekere dag op last van zijn baas een gewaagde sprong nam, brak hij zijn beide voorpoten. Piet was woedend. Hij pakte Hako op en smeet hem spottend tussen 't kreupelhout.

Kees had ook een hond. En ze hingen aan elkaar als klitten. Als je het puntje van de staart zag van Rami — zo heette de hond van Kees — kon je er van op aan, dat Kees in de buurt was. En ook Rami werd oud. Heel erg oud. En met die ouderdom kwamen veel ongemakken. Want Rami was op van de rheumatiek en er kwam een tijd, dat elke beweging hem pijn deed. Kees ging bij hem op zijn knieën zitten en aaide hem zachtjes over zijn ruige kop.

DE HOND EN ZIJN MEESTERS

„Stil maar, Rami, stil maar," fluisterde Kees dan vriendelijk. „Rustig blijven liggen. Ik ben niet vergeten, hoe we samen hebben gestoeid en geravot en hoe je me twee keer uit die malle sloot hebt gehaald, toen ik nog een domme puk was. Weet je nog: toen ik op 'n keer verdwaald was in de bossen, tegen de avond? Toen was jij het, die me vond en meenam naar huis. Zolang jij leeft, Rami, zal ik als een goede vriend voor je zijn."

Rami kneep zijn ogen dicht en zuchtte. En misschien dacht hij wel stilletjes: het is goed een vriend te hebben, als je oud en versleten bent.

Piet en Kees.

Op wie van de twee zouden jullie het liefst willen lijken, jongens en meisjes?

Denkt daar eens goed over na.

ONZE WONDERE WERELD

MERKWAARDIGE DIERSOORTEN

ZOWEL IN ALS BUITEN HET WATER TREFFEN WE DIEREN AAN, DIE NUTTIG OF GEVAARLIJK ZIJN VOOR DE MENS.

DE STORMVIS.
EEN VAN DE GEVAARLIJKSTE ZEEROVERS HIJ HEEFT EEN RECHTOPSTAANDE ZWARTE RUGVIN, EEN GITZWARTE KOP EN RUG EN EEN WITTE VLEK BOVEN ELK OOG.

HET RENDIER
IS HET ENIGE RIJDIER MET GEWEI. DE PLATTE HOEVEN MAKEN HET LOPEN OVER DE SNEEUW GEMAKKELIJK.

DE SCHORPIOEN,
BIJ WIE HET GIF IN DE STAART ZIT. HIJ HEEFT OOK TWEE KRABVORMIGE KLAUWEN.

DE VEELVRAAT
LIJKT OP EEN BEER, MAAR IS WOESTER HIJ WORDT VEERTIG POND ZWAAR EN HEEFT HEEL SCHERPE KLAUWEN

DE STRUISVOGEL
HEEFT MAAR TWEE TENEN AAN ELKE VOET. ANDERE VOGELS HEBBEN ER DRIE OF MEER.

HET GILA-MONSTER
IS DE ENIGE GIFTIGE HAGEDIS UIT ARIZONA LENGTE TWEE VOET HIJ BIJT EN HOUDT VAST ALS EEN DOG

Sint Nicolaas had hulp nodig

Op zekere morgen haalde vader Derksen een brief uit de bus, die hij van alle kanten bekeek. Er zaten vreemde postzegels op de enveloppe geplakt en aan de achterkant stond: Afzender Sint Nicolaas.

„Hé, wat zullen we nu hebben?" riep vader Derksen verbaasd en sneed de enveloppe open. Hardop las hij:

„Geachte heer Derksen,

Hierbij benoem ik u tot mijn officiële helper. Ik zou graag willen, dat u voor uw dochtertje Suze een mooi hobbelpaard maakte."

„Dat is sterk!" onderbrak vader Derksen zichzelf. „Eergisteren heb ik Suze geholpen een briefje naar Sint Nicolaas te schrijven. Er stond in, dat ze zo dolgraag een hobbelpaard wou hebben. Peter moest het heten. En nu vraagt de Sint me het zelf voor haar te maken."

Zachtjes ging vader Derksen voort:

„Er staan dit jaar zo verschrikkelijk veel kinderen op mijn lijst, dat ik vrees het niet alleen af te kunnen. Toen ik vorig jaar bij u kwam rijden, zag ik, dat u op zolder zo'n fijne ruimte had om te timmeren en te knutselen. Daarom: u zou me een groot plezier doen, het hobbelpaard uit mijn naam voor Suze te maken. Het materiaal en de beschrijving stuur ik morgen. Hartelijke groeten. Sint Nicolaas.

P.S.: Het hobbelpaard moet Peter heten."

De volgende dag kwam de vrachtrijder inderdaad met een grote doos aanzetten, waarop Afzender Sint Nicolaas, Spanje stond.

„Nou, nou," zei hij grinnikend, „dat is vast een grap of een vergissing. Het is notabene pas half November."

Moeder Derksen lachte maar eens en bracht de doos gauw naar de zolder.

Des avonds, toen Suze in haar bedje lag, gingen ze samen aan het uitpakken. Er kwam van alles te voorschijn: hout om het hobbelpaard van te zagen, lijm, een paar potjes verf, rood leer voor het zadel en het tuig, koperen spijkers om het zadel vast te zetten en nog enkele dingen meer. En — wat heel belangrijk was — een grote tekening van het hobbelpaard met een duidelijke beschrijving van wat vader Derksen allemaal doen moest om het mooi en stevig te krijgen.

Elke avond, wanneer Suze sliep en hij maar even tijd had, werkte vader Derksen nu aan het Sint-Nicolaascadeau voor zijn dochtertje. Hij vond, dat hij fijn opschoot en kreeg er hoe langer hoe meer plezier in.

„Je zult eens zien, hoe mooi Peter wordt, als ik hem vanavond ga verven," zei hij op een morgen tegen zijn vrouw. „Het wordt nu hoog tijd, want overmorgen is het al 6 December."

En ja, van dat verven knapte Peter geweldig op. Hij werd een echte mooie appelschimmel, heel lichtgrijs, met donkere vlekken. De ronde latten, waarop hij stond, werden vuurrood geschilderd, dezelfde kleur als het leer van het zadel en het tuig. Wat zou kleine Suze dat prachtig vinden!

Die nacht mocht Peter in de verwarmde huiskamer staan om te drogen. Maar voordat Suze 's morgens beneden kwam, verhuisde hij weer netjes naar de zolder.

„Help je me vanavond, Peter afmaken?" vroeg vader Derksen aan zijn vrouw, voordat hij naar kantoor ging.

Dat beloofde moeder Derksen. Suze ging die avond een halfuurtje eerder naar haar bedje, waar ze ging liggen dromen van al het moois en lekkers, dat Sint Nicolaas die nacht voor haar zou rijden.

Boven op zolder waren haar vader en moeder druk bezig de laatste hand te leggen aan Peter.

Het rode zadel moest keurig op zijn plaats worden gespijkerd en het tuig worden bevestigd. Daarna kreeg Peter prachtige manen en een grappig kort staartje van gele wol.

Maar nu moesten de neusgaten en de ogen van Peter nog worden geschilderd. Vader hield het potje zwarte verf al klaar, terwijl moeder Derksen met een potlood eerst netjes de plaatsen even aangaf.

Nu, de neusgaten waren gemakkelijk genoeg te schilderen. Vader Derksen had ze tenminste in een wipje klaar. Maar met de ogen wilde het niet zo best lukken.

Vader Derksen ging weer aan het schilderen en toen bekeken ze op een afstand het resultaat. Teleurgesteld schudden ze hun hoofd. Nee, ze zouden niet weten wat ze op Peter's ogen moesten aanmerken. Alleen .... ze leken niet „echt"!

„Ik kan ze niet beter krijgen," zuchtte vader Derksen wanhopig „We moeten het maar zo laten, er zit niets anders op."

„Ik denk er niet over," zei moeder Derksen beslist. „Ik bel Sint Nicolaas even op."

Vijf minuten later kwam ze terug.

„Ik heb Sint Nicolaas zelf gesproken," vertelde ze trots. „En het komt in orde. Hij stuurt vanavond laat nog een van zijn Pieten om Peter een paar mooie nieuwe ogen te geven. Maar we moeten er niet voor opblijven, heeft hij gezegd."

Toen vader en moeder Derksen die avond naar bed waren gegaan, hoorden ze een licht gestommel op de trap en een poosje later allerlei geluiden op zolder. Maar ze maakten zich niet ongerust, want ze wisten er immers alles van.

En toen ze de volgende morgen gelijk met Suze, beneden kwamen, stond Peter in de huiskamer, het mooiste hobbelpaard, dat ze ooit van hun leven gezien hadden. Suze was opgetogen. Ze keek nauwelijks naar het lekkers en de andere presentjes, die Sint had gereden.

„Wat een ogen heeft dat hobbelpaard," zei moeder Derksen tegen haar man. „Alsof ze echt leven. Wil je wel geloven, dat het net leek of Peter zo juist tegen me knipoogde?"

Nou, dat kon vader Derksen zich best voorstellen!

WAT ZEGT MIJN NAAM?

ALFONS, ALFRED EN HALEWIJN

Meester, wat betekent toch Allah?" vroeg Faas aan meester Dierx in het namenkwartiertje. „Mijn grote broer zat in een boek van Karl May te lezen en daarin kwam herhaaldelijk de naam Allah voor."

„Allah," antwoordde meester, „is een samentrekking van al ilah en betekent: de god; het is Arabisch en wordt door de Mohammedanen voor God gebruikt. Hier is „al" dus het bepalend lidwoord, zoals bijvoorbeeld ook in Alhambra, dat is: al hambra, het rode huis; en in Alcazar, dat wil zeggen: al kassr: het kasteel.

Maar „al" aan het begin van een woord heeft heel wat meer betekenissen. Als iemand van jullie later naar het gymnasium gaat, dan zal hij wel eens horen van het lied van heer Halewijn. Halewijn is het oude Nederlandse Alewijn of Alwin en betekent: „alvriend, vriend van iedereen".

Uit de geschiedenis weten jullie nog wel, dat koning Clovis in 496 de Alemannen bij Zülpich, in de Rijnprovincie, overwon en dat hij zich daarna te Reims door bisschop Remigius liet dopen. Hier is „al", „ale" vermoedelijk afkomstig van 't Oudgermaanse alja: andere, en Aleman zou dan betekenen: man van een andere, vreemde stam. Naar de Alemannen noemden de Fransen Duitsland, hun oostelijk grensgebied: Allemagne en de Duitsers: Allemands.

In Alfons, Alfonsus, is „al" een verkorting van athal: edel. Fons of funs wil zeggen: bereidwillig en Alfons is dus: een bereidwillig, edel mens.

Bij Alfred is de samenstelling: alf en red. Alf betekent elf, lucht-, water-, bos- of berggeest; red komt van de Oudgermaanse stam radi: raad. Alfred betekent dan ook: raad van een elf, van een fee.

Wanneer je dus een naam tegenkomt, Faas, die met „al" begint, dan kan dit „al" heel verschillende betekenissen hebben."

SPECULAAS

Het was vooral omtrent het Sinterklaasfeest, dat onze voorouders de gelegenheid te baat namen om grote massa's van dat lekkere deeg in allerlei vormen en grootte naar binnen te werken. Natuurlijk profiteerden de bakkers er van om Sinter Claes in deeg te vormen en die schutspatroon van vissers en bedwinger van stormen aan de man — en de vrouw — te brengen.

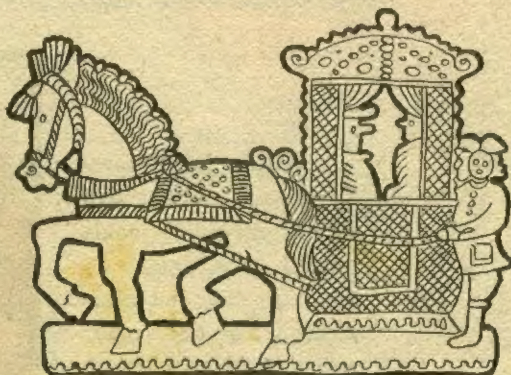
De „Claesjes", die onze goede voorvaderen in de vijftiende en zestiende eeuw kochten, waren een soort offerkoeken, gewijd aan Sinter Claes en daarom moesten deze ook het beeld geven van de populaire bisschop van Myra, hetzij te voet of te paard.

Natuurlijk kwamen er daarnaast tal van andere vormen uit de bakkersoven en veel van die vormen bleven tientallen jaren onveranderd, als een blijde herinnering aan een jeugdige knabbelperiode. Zo had men bijvoorbeeld de „wieg", de „vuurmand", het „paard", de „man en de vrouw", het „varken", de „hond met 't oortje", „Rembrandt", de „Amsterdamse Beurs" enz. Bewonderenswaardig gesneden waren de „koets" en de „toeslee", die een kleine honderd jaar geleden langs Amstels grachten slierde, als de sleper de vigilantes niet durfde uitzenden om de kinderen van een verjaardagpartijtje te halen. Sommige van die poppen waren zelfs met goud beplakt, wat de aantrekkelijkheid nog verhoogde. En dat er heel wat van de hand ging, blijkt wel uit de kantoorboeken van een enkele Amsterdamse firma van honderd jaar geleden, welke uitwijzen, dat deze firma alleen al tussen 15 October en 15 December liefst 162.000 pond speculaas en 76.000 poppen bakte en leverde.

Inderdaad, onze voorvaderen wisten wel wat „smullen" was.

KAROS

TOESLEE

Jantha, Lola en Jackie weten nu zeker, dat Vonkje door Maggie is ontvoerd. Ze kunnen echter Maggie's woonwagen in de sneeuw niet bijhouden.

1 Als de woonwagen weghobbelt, heeft Jackie een inval. „We gaan met de slee," zegt hij. „Als we over de heuvel zijn, laten we de woonwagen zelfs ver achter ons en komen we nog voor Vonkje aan het Ster-circus."

2 't Is een hele klim tegen de heuvel op. Halverwege vraagt hun een gestrande automobilist, of Jackie hem even met zijn wagen wil helpen. Dat doet Jackie met plezier en al spoedig loopt de motor weer.

3 „Willen jullie meerijden?'' vraagt dan de automobilist. Jackie vertelt hem, dat ze op weg zijn naar het Ster-circus. „Nou, dat is maar een minuut of vijf van hier,'' zegt de automobilist. „Stap maar in.''

4 Hij vertelt dan, dat→ hijzelf ook naar het Ster-circus gaat, want hij is er de eigenaar van. Enkele minuten later reeds is 't circus bereikt.

5 Jackie en de twee meisjes gaan opzij van een tent staan, waar zij Maggie's wagen kunnen zien aankomen. Ze zullen Maggie verrassen. ↓

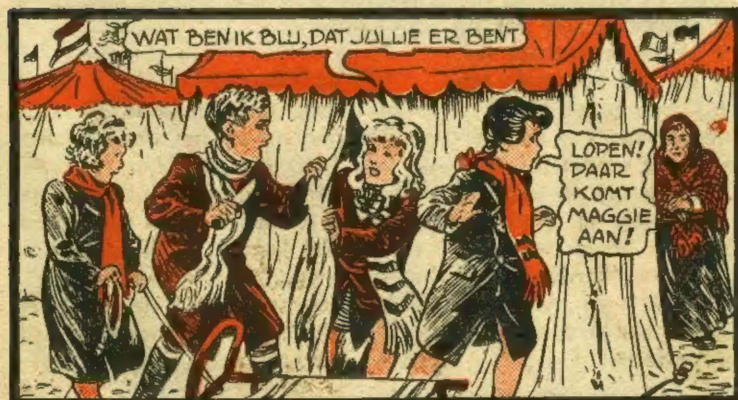
6 Het duurt niet lang, of ze zien Maggie met Vonkje aan de hand de tent binnengaan, waarachter zij zich verborgen houden. Ze horen Vonkje smeken om naar haar vriendinnetjes te mogen gaan. Maggie weigert. ↓

7 Vonkje wordt in de tent opgesloten en Maggie sluit de toegang stevig dicht. „Hier kan ze blijven tot ze vanavond moet optreden," mompelt de zigeunerin, die dan het terrein opgaat.

8 Jackie heeft zijn plan klaar. Met zijn pennemes snijdt hij het zeil van de tent door en een overgelukkige Vonkje komt te voorschijn. Opeens roept Jantha, die de wacht heeft gehouden: „Lopen! Daar komt Maggie weer aan!"

HENK KREEG EEN

Het was 4 December. Guur en koud. De wind blies fel en met venijnige rukken.

De mensen, die noodzakelijk op straat moesten zijn, zetten hun kraag op en liepen vlug verder.

Voor een der verlokkelijke Sint-Nicolaasetalages stond een kleine jongen, hoewel hij vreselijk boos zou zijn, als hij wist, dat iemand hem klein zou noemen.

Zijn ogen schitterden en zijn wangen waren niet alleen van de kou zo rood, toen hij zijn blikken over het prachtige speelgoed liet gaan.

Jongens! die electrische trein! „Geheel compleet", stond er bij. Wat zou dat fijn zijn, als hij van Sint Nicolaas zo'n prachtig cadeau kreeg.

Maar hij had er zo enigszins een vermoeden van, dat het geen trein zou zijn. „Er zijn zoveel kindertjes, die wat willen hebben," had moeder gezegd, „dat Sint Nicolaas er niet aan kan beginnen om duur speelgoed te geven."

Nou .... en geloof maar, dat zo'n trein duur is!

Henk keek verder rond. Die mecanodoos, die mocht er ook zijn! Of als die te veel kostte, zou een kleurboek met kleurpotloden ook fijn wezen. Tevreden met zichzelf en met de gehele wereld floot Henk een vrolijk wijsje, toen hij verder liep.

Hij zou maar eens naar huis gaan. Er moesten nog houtjes gehakt worden en kolen gehaald. Moeder had al werk genoeg met al het „grut".

't Werd al donker, toen hij langs de vaart liep. Een eindje vóór hem liep Anneke van de notaris. Natuurlijk weer vlak langs het kantje. De een of andere keer zou dat wicht nog eens in het water terechtkomen.

Henk weerhield met moeite een: „Kijk uit, sufferd."

Maar waarom zou hij dat roepen? Als ze eens een keer in het water terechtkwam, was dat haar eigen schuld.

't Meisje vlak voor hem balanceerde op de cementen rand, en met moeite hield ze haar evenwicht.

En opeens gebeurde het. Henk hoorde een plons en van het meisje viel niets meer te bekennen.

„O, die meiden ...." riep Henk wanhopig uit. Toen dacht hij nergens meer aan en holde naar de plaats waar Anneke verdwenen was.

Even keek Henk in het rond. „Help! help!" riep hij angstig, want Anneke was al in het midden van de vaart. O .... ze zou vast verdrinken!

Vlug trok Henk zijn jasje uit en stapte het ijskoude water in. „Anneke, hierheen!" riep hij wanhopig. Maar Anneke gaf geen blijk, dat ze iets gehoord had. Ze dreef steeds verder af. Henk probeerde hoe ver hij lopen kon. 't Water kwam tot zijn borst, 't steeg tot zijn lippen en opeens voelde hij geen grond meer.

Nu verdrink ik ook, was zijn eerste gedachte. Maar omdat hij helemaal geen zin had om te verdrinken, begon hij heftig te spartelen. En dat hielp hem boven water te blijven. En daar was Anneke. Henk spartelde naar haar toe. „Anneke!" riep hij, en pakte haar bij een vlecht, „je moet ook spartelen!"

Doch in plaats daarvan pakte Anneke hem bij een arm. „Help!" zei ze angstig. „Laat me los!" schreeuwde Henk. „En spartelen!"

Zonder Henk los te laten, deed het meisje wat haar gezegd was. Ze beleefden nog een paar angstige, eindeloos schijnende minuten, en opeens voelde Henk weer vaste grond onder zijn voeten. Even later trok hij Anneke mee de kant op. Hijgend bleef hij even staan. Toen keek hij Anneke aan met bliksemende ogen. „Jij, sufferd," zei hij. „Waarom moet je altijd op het uiterste randje lopen. We hadden allebei kunnen verdrinken!"

Anneke gaf geen antwoord, maar begon erbarmelijk te snikken.

„Nou, stil maar," zei Henk verbouwereerd. „Daar hoef je niet om te huilen." Hij schudde zijn hoofd. Die meisjes toch! Hij kon ze niet begrijpen.

„Ik heb 't zo koud," zei Anneke klappertandend.

Henk raapte zijn jasje op en sloeg het om de bibberende Anneke heen. 't Wás koud. Hij voelde het ook. „Lopen," commandeerde hij, „zo hard je kunt."

Gehoorzaam draafde het meisje met Henk mee. Gelukkig was het niet ver naar het huis van de notaris.

„Ik zal aanbellen," zei Henk, „en dan geef je me mijn jas terug."

„Ja," zei Anneke met een snik. Ze zag er uit om medelijden mee te krijgen. Haar gezichtje was vertrokken van de kou en haar mooie vlechten dropen. Eén strik was ze kwijtgeraakt.

„Nou, we zijn er," zei Henk. Hij gaf een ruk aan de bel en wachtte tot hij het licht in de gang zag aandraaien. Toen pakte hij zijn jasje van Anneke's schouders en zonder nog één woord te zeggen, ging hij er vandoor.

't Was Sint-Nicolaasavond. Henk had weinig onaangename gevolgen ondervonden van het onverwachte, koude bad. Hij was het trouwens alweer vergeten. Met Tineke, Greetje, Wim en kleine Lyda zat hij om de warme kachel geschaard en ze zongen van: „Sint Niklaas is jarig!"

Moeder stond bij de tafel en schonk de dampende chocolademelk in de gereedstaande kopjes. Nu en

TREIN

dan keek ze met een glimlach naar het groepje bij de kachel.

Opeens — moeder schrok er van — werd er hard op de deur gebonsd.

't Gezang van de kinderen verstomde. Angstig kroop Lyda dicht tegen Henk aan.

Verbaasd opende moeder de deur.

„Goedeavond, mevrouw," klonk een zware stem. „Ben ik hier bij de weduwe Everts?"

„Ja, Sint Nicolaas," zei moeder eerbiedig. „Wilt u even binnenkomen?"

„Heel graag, heel graag," zei Sint Nicolaas.

De kinderen in de kamer hoorden dit gesprek. Onrustig schoven ze op hun stoel heen en weer. Ook Henk werd een beetje wit om zijn neus. Tenslotte was zijn geweten niet helemaal brandschoon. Hij had een ruit ingegooid en met Rinus gevochten en wel eens gemopperd als hij voor moeder boodschappen moest doen. Henk nam zich vast voor, zulke dingen niet meer te laten voorkomen en hij hoopte vurig, dat Sint Nicolaas er maar niet over beginnen zou.

Vriendelijk lachend trad de goede Sint binnen. De kinderen hielden hun adem in. Kleine Lyda begon zachtjes te huilen.

Troostend pakte moeder het kleine meisje op. „Huil maar niet," zei ze zachtjes. „Sint Nicolaas vindt kleine kinderen héél lief."

Vlak achter de Sint kwam zijn zwarte knecht binnen. Over zijn schouder hing een grote zak. Henk kon zijn ogen niet van die zak afhouden.

„Gaat u zitten, Sint Nicolaas," zei moeder, en ze wees de heilige bisschop een gemakkelijke stoel aan. Met een zucht ging Sint Nicolaas zitten. „Hè, hè," zei hij, „ik ben blij dat ik even zit. Ik ben niet zo jong meer!"

Piet ging achter de stoel van de Sint staan en hield uitnodigend de zak open.

Henk werd nog een tikje bleker. „Geen grapjes, Piet," verbood Sint Nicolaas zijn knecht.

„Hoewel ik nóóit graag straffen uitdeel, zelfs niet aan het stoutste kind," begon Sint Nicolaas, „wil ik daar vanavond zelfs niet over spréken. Kom eens hier, Henk."

Schoorvoetend kwam Henk naderbij. „Geef me eens een hand, beste jongen."

Henk legde zijn jongensknuist met de niet geheel schone nagels in de wit-gehandschoende hand van de Sint.

„Ik heb gehoord, Henk, dat je gisteren een meisje uit het water gehaald hebt. Je hebt dat gedaan met gevaar voor je eigen leven. Je bent een moedige jongen! Piet, haal die grootste doos eens uit de zak."

De meisjes rekten zich uit en kleine Wim vergat zijn angst en liep naar Piet toe. Deze haalde een heel grote doos uit de zak en gaf hem aan Henk.

„Dank u wel, Sint Nicolaas," zei hij schor, „dank u wel."

„Zou je eerst niet even kijken voor je me bedankt?" glimlachte de Sint.

Met trillende vingers maakte Henk het pak open.

„Oooh," zei hij met een diepe zucht. Vóór hem prijkte een prachtige electrische trein.

ZO TERLOOPS

De kracht, die we nodig zouden hebben om het wentelen der aarde te beletten, is voldoende om alle machines ter wereld acht billioen jaren in werking te houden.

De bewoners van het oude Peru, in Zuid-Amerika, gebruikten bonen als briefpapier. Deze „brieven" werden door boodschappers in een zakje van vogelhuid gedragen, zodat het schrift niet door regen, enz. kon worden uitgewist.

„Moeder, kijk eens! Wim, Lyda, Tineke, kijk toch eens!"

Sint Nicolaas genoot van de blijdschap van de jongen.

„En nu de kleintjes," zei de Sint.

Voor Lyda was er een pop. Een die slapen kon en mama zeggen. Wim kreeg een blokkendoos en een bromtol. Greetje kreeg een poppenkamer en Tineke een schoolbord met een doosje krijt en een schooletui.

Sprakeloos bekeken de kinderen al dat moois.

„Zouden jullie Sint Nicolaas niet eens bedanken," zei moeder vermanend.

„Dank u, Sint Nicolaas," klonk het in koor, en zelfs klein Lyda zei: „Dankie, Niekelaas."

Toen stond de heilige bisschop op. „Nu, kinderen, ik ga weer verder. Hier is nog een doos met lekkers. Gehoorzaam zijn, hoor, en lief voor moeder."

„Ja, Sint Nicolaas," zeiden ze weer.

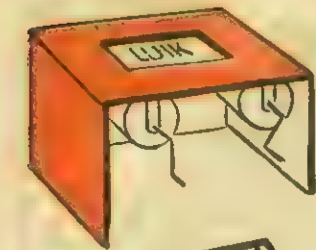
Toen schreed de Sint de deur uit en liet een gelukkig gezin achter. En dat hadden ze nu allemaal te danken aan Henk, omdat hij zich zo moedig gedragen had.

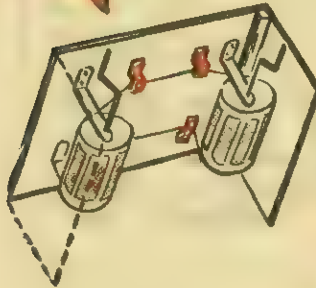
ANNIE VOGELS

De kleine knutselaar

EEN KIJKKASTJE

Natuurlijk zijn jullie allemaal in het bezit van plaatjes, die de avonturen van jullie held in beeld brengen. Wie die opeenvolgende plaatjes aan elkaar plakt, krijgt aldus een heel lange film, die, met behulp van een klein toestelletje, dat we zelf maken, naar believen kan worden afgedraaid en weer opgedraaid na afloop.

De afbeelding van het toestelletje is zo sprekend en duidelijk, dat wij er haast geen nadere verklaring aan toe moeten voegen.

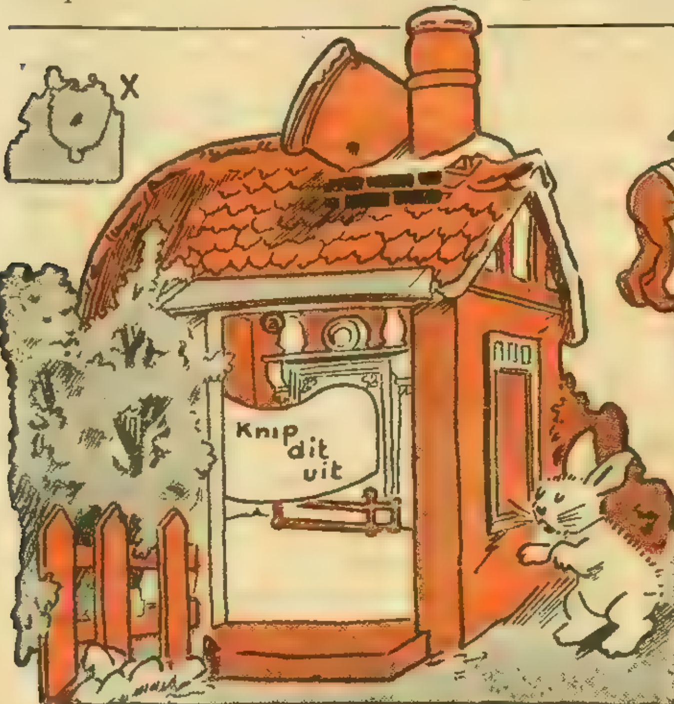
Het bestaat uit drie plankjes, maar in het bovenste, dat de twee zijplankjes bij elkaar houdt, is een luikje uitgezaagd. Wil je 't wat steviger maken, dan kun je de zijplankjes nog met dunne dwarslatjes, aan de achterkant geslagen tussen beide plankjes in, aan elkaar timmeren.

De rollen maak je van een stuk bezemsteel. Je hangt ze op tussen twee ijzeren (of houten) steuntjes met aan de voorkant een slingertje.

Kijk goed naar de afbeelding.

De aan elkaar geplakte strips voorzie je aan beide uiteinden van een lang stuk wit papierband, zodat de eerste plaat pas voor het luikje komt, wanneer de film goed om de rol gespannen zit. Door langzaam draaien kun je dan plaatje voor plaatje voor het luik laten verschijnen. Dat luikje kun je al of niet voorzien van een glazen plaatje. Dan worden de strips niet vuil.

Hoe de strips voor het luikje komen, toont de tekening. De band loopt namelijk over een viertal klemmetjes, die hem voor het luik houden bij het draaien. Je kunt op die manier zoveel rollen en films maken als je wilt en het is altijd leuk, wanneer je andere kinderen op visite hebt, om de filmpjes af te draaien of ze 't zelf te laten doen.

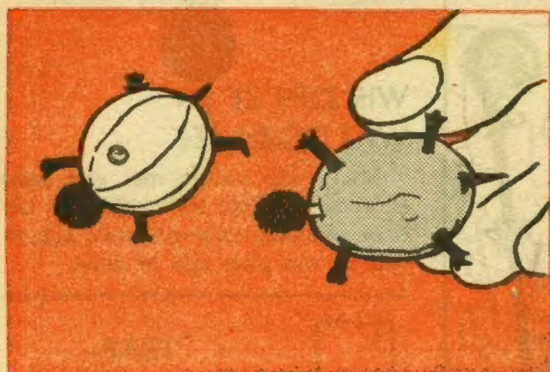
PIET EN POES IN DE SCHOORSTEEN

Om te kunnen zien hoe Piet en Poes in de schoorsteen vallen en er als roetmoppen weer uitkomen, moet je de plaat op karton overtrekken en uitknippen.

Knip ook het witte stukje in de kamer eerst weg.

Bevestig nu de schijf achter het huis door eerst een papierklemmetje door punt *a* boven de schoorsteenmantel in het huisje en daarna door het middelpunt van de schijf te steken; het kleine plaatje *x* laat zien hoe alles er van achteren uitziet.

Wanneer je de schijf langzaam ronddraait, zul je zien hoe Piet Poes op het dak wil pakken, waarna zij een voor een in de schoorsteen verdwijnen en er dan beneden als nikkers weer uitkomen.

SCHILDPADDEN

Het komt vaak voor, dat kinderen een klein partijtje geven en dan is het altijd leuk als je iets aardigs hebt bedacht voor je kleine gasten. Je geeft bijvoorbeeld elke gast zijn eigen plaats aan je tafel en dat doe je door middel van..... zelfgemaakte schildpadjes.

Voor elke schildpad heb je een walnoot nodig. Aan beide uiteinden van de noot steek je een aangescherpt lucifershoutje in de schelp. Aan de ene kant gaat dit makkelijk, aan de andere moet je met de punt van een schaar eventjes een kleine opening forceren. De ene kant is dan de staart en de andere de kop. Op het houtje dat de kop voorstelt steek je dan een rozijn.

Nu overtrek je de hele noot met een laagje boetseerklei en in die klei steek je vier nagels, voor de pootjes. Dan beschilder je de klei en je zet er ook de naam op van het kind voor wie die schildpad bestemd is. Als al die kleine schildpadjes, die je natuurlijk verschillend hebt gekleurd, op tafel staan, is het een aardig gezicht en je partijtje is meteen in de goede stemming.

EEN TOL

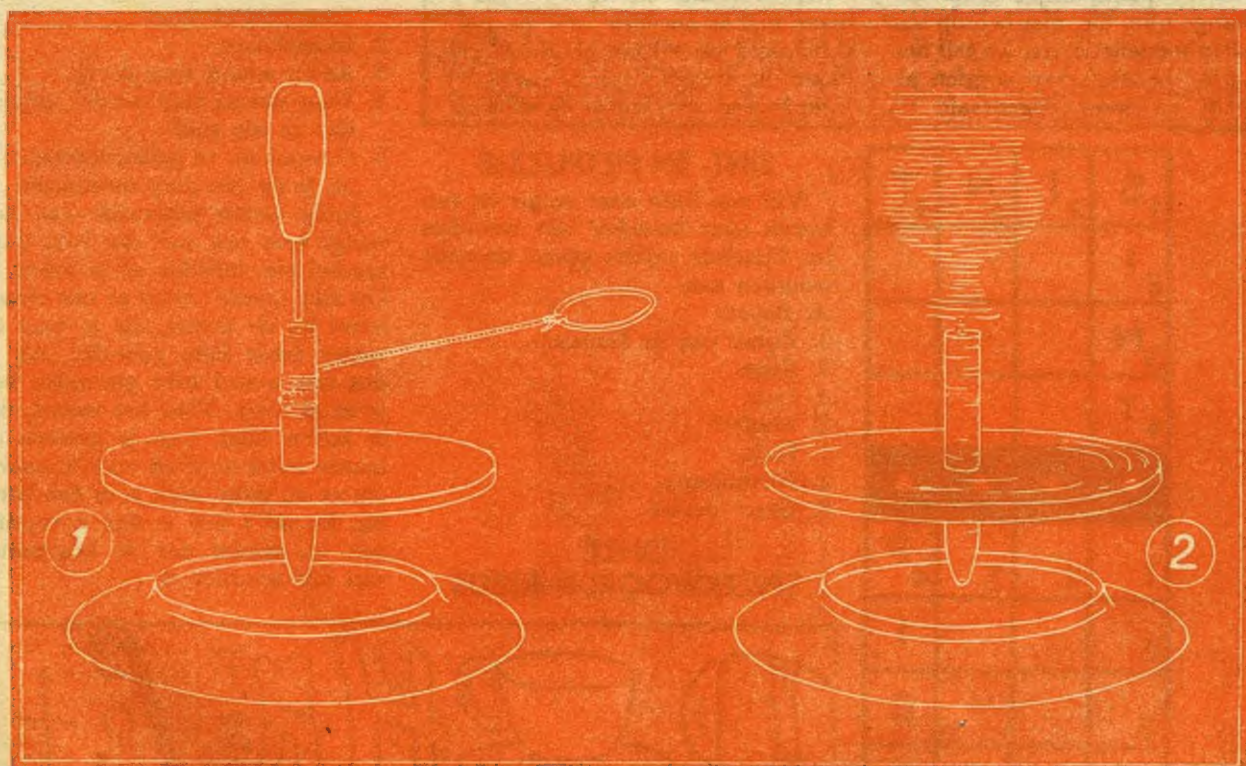
In het midden van een schijfje hout hebben we een gaatje geboord en door het midden van een pennetje boren we nu een ander ruim gat, waarin we straks een stevige spijker kunnen steken. Maar zo, dat die spijker heel veel speling heeft.

In een stukje bezemsteel slaan we een stevige spijker en breken of vijlen er de kop af, zodat we een ronde, vrij gladde punt krijgen.

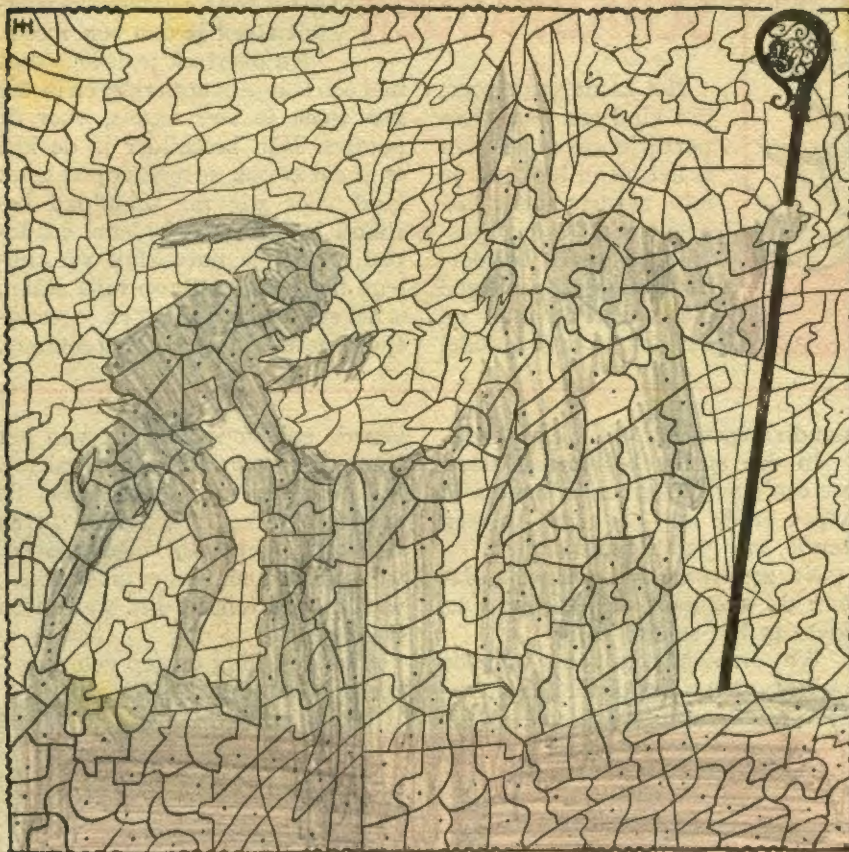
Nu zetten we het pennetje, dat aan de ene kant aangescherpt is, klem in het schijfje hout.

We draaien een touw om de onderkant van het pennetje (1), steken de spijker in het gat van het pennetje en geven een flinke ruk (2). Dan kunnen we loslaten (dus de spijker met handvat laten zitten waarbij hij natuurlijk meedraait) of we kunnen hem snel er uit trekken, waarna ons tolletje het wel alleen klaarspeelt.

Een leuk ding om op een omgekeerd bord te laten draaien.

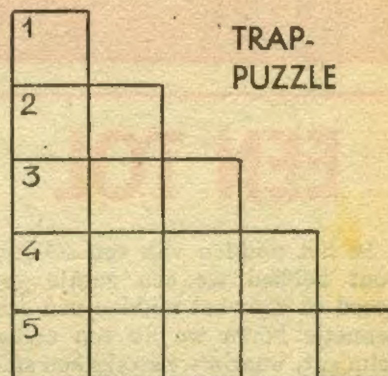

WIE PUZZELT ER MEE?

WIE ZIJN ZE EN WAT DOEN ZE?

Maak alle vakjes met een punt er in zwart. Dan zien jullie wie die twee geheimzinnige personen zijn en wat ze van plan zijn te doen.

1. Een van de letters van het alfabet (een medeklinker).
2. Muzieknoot.
3. Ander woord voor droog.
4. Daar wonen veel minder mensen dan in een stad.
5. Gewoonten en gebeurtenissen zoals je op een dorp meemaakt.

Jullie weten natuurlijk van een vorige keer nog wel, dat zo'n trapraadsel niet moeilijk op te lossen is. Op elke „trede" komt er één enkele letter bij de letters, die je voor de vorige trede hebt gebruikt. Als je dus één woord hebt gevonden ben je er al bijna. Voor het woord, dat er boven staat, haal je gewoon de laatste letter er af en voor 't woord, dat er op volgt, zoek je er een letter bij. En no 1 heb je dan natuurlijk ook al, omdat dat de beginletter van álle woorden is.

1 S	2 I	3 N	4 T
2 I			
3 N			
4 T			

1	2	3	4 P
2			I
3			E
4 P	I	E	T

SINT- EN PIETPUZZLE

Vul van links naar rechts en van boven naar beneden vier woordjes in. Dezelfde cijfers geven dezelfde woorden aan.

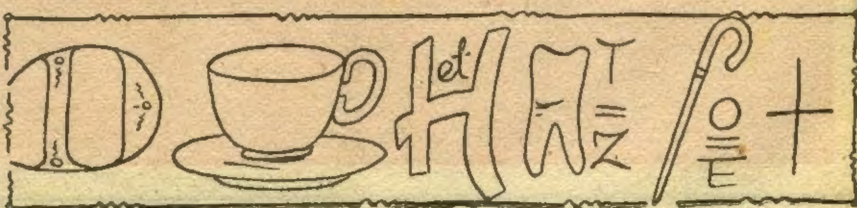
A. Boven:

2. Zijtak van de Donau.
3. Enge.
4. Lust.

B. Onder:

1. Halt.
2. Kledingstuk.
3. Geen nieuwe.

ONZE SPREEKWOORDENREBUS

OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

Spreekwoordenrebus:

DE KOOL EN DE GEIT SPAREN

Dat doet men, als men twee partijen, die het niet met elkaar eens zijn, allebei gelijk wil geven. Dat lukt natuurlijk niet. Het komt er meestal op neer, dat men een middenweg zoekt: de ene partij gedeeltelijk gelijk geeft en de andere ook. Met het gevolg dikwijls, dat men geen van de twee partijen tevredenstelt.

WAAR STAAN DIE WOORDEN?

```
        R A M E N A S
        O
L E P E L S
    A   S
    R   C
  N A C H T E G A A L
    P   A     E
    L   A     I
    U   T     T
        S T E E L P A N
        E     B
        N     O
              K
```

LADDERRAADSEL

A a I
l s
L a M
e o
B o E
e i
G i L
i ij
N e K

WAT HOORT BIJ ELKAAR?
1-c, 2-f, 3-g, 4-e, 5-a, 6-h, 7-b, 8-d, 9-j, 10-k, 11-i.

ALLE BEGIN IS MOEILIJK

SINTERKLAASPUZZLE

Je moet twaalf woorden invullen van elk zeven letters.

1. Als er een gat in je kous is, moet moeder het . . . .
2. Is een roodhuid.
3. Tussen de achtste en de tiende ligt de . . . .
4. Blaasinstrumenten.
5. Ootmoedig.
6. Hoeveel . . . . geeft dat kapitaal?
7. Pijnlijke trekkingen der spieren.
8. Kort geleden.
9. Vindt men aan een stoel, een zetel of een trap.
10. Worden tegen de winter vrij lang. Dan steek je 't licht op.
11. Moet je doen zodra je gemorst hebt.
12. Doe je met de pees van een boog.

Als je de twaalf woorden goed invult, lees je van boven naar beneden in de eerste kolom: de naam van iemand, die jullie op 6 December verwachten en in de vierde de naam van zijn zwarte gezellen.

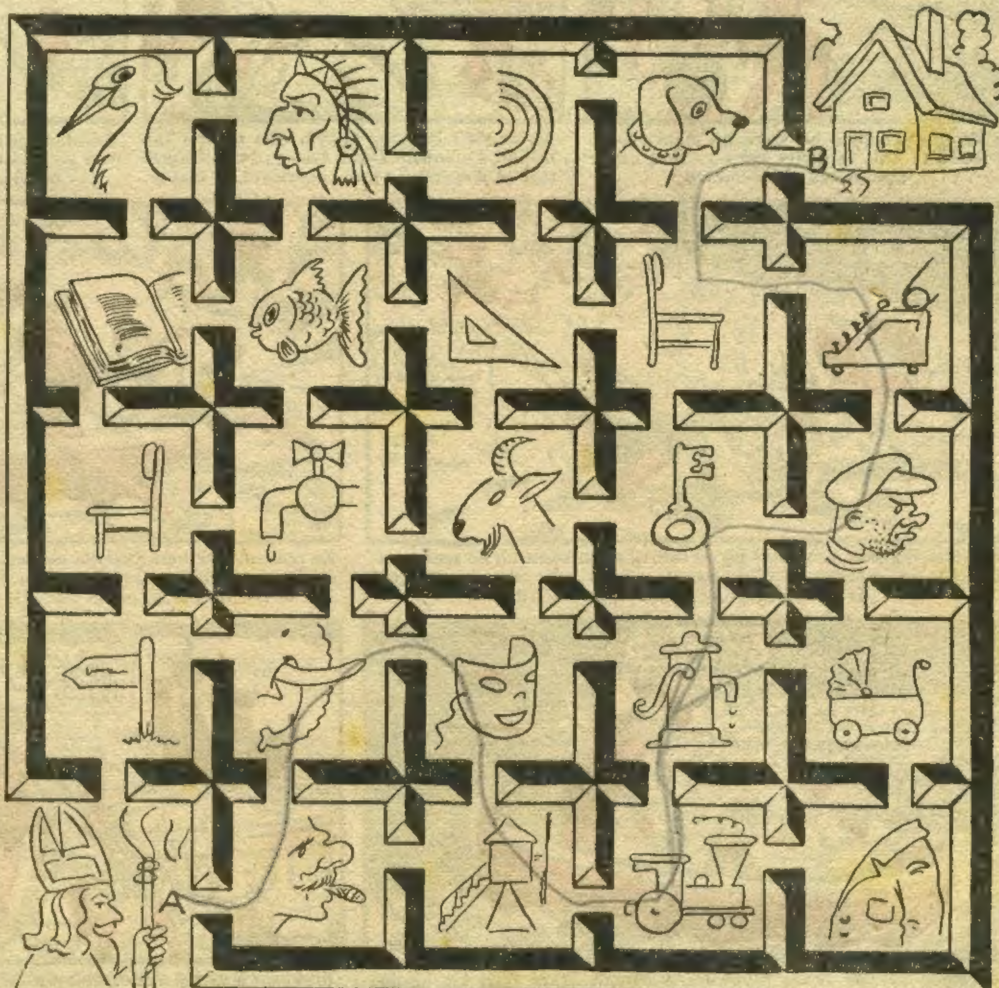
HOE MOET DE SINT GAAN?

De Sint wil van A naar B, waar hij door een hele kinderschaar wordt verwacht.

Hoe zou die Sint wel lopen? Want hij betreedt lang niet alle vakken!

Alleen *al de vakken*, waarin een persoon, een dier of een voorwerp de RECHTERKANT laat zien. De andere vakken slaat de hoge gast over.

Kunnen jullie nu uitvissen welke weg de Sint heeft gekozen om in B te komen?

DE DROOM VAN DARO, DE DURFAL!

Rubart met de wijze man! Zou hij een verrader zijn? Nee, hij zendt Rubart weg. „Hij heeft het goed met ons voor," fluistert Daro

Rubart verdwijnt in de duisternis; de oude man haast zich naar de grot en spoort Daro aan weg te gaan, want Rubart zoekt de bijl.

Hij wijst hem op een lage tunnel, die op zee uitkomt. Daro dankt hem. „U bent een goede vriend voor ons geweest," zegt hij hartelijk.

Spoedig staan zij in het daglicht, maar opeens houden ze stil; er dreigt gevaar. Vlak onder zich horen zij stemmen

Als ze naar beneden kijken, zien ze drie van Rubart's mannen. Daro, niet gauw verslagen, zegt de jongens een grote sneeuwbal te maken.

Ze rollen die naar een helling aan de voet waarvan zich de bandieten bevinden en op Daro's bevel geven ze hem dan een zetje

Met steeds groter vaart rolt hij de helling af en komt op de zeerovers terecht. Dezen tollen, verblind door de sneeuw, over elkander heen en de drie vrienden hebben het terrein vrij

Ze rennen naar hun roeiboot en bereiken die bijtijds, hoewel de zeerovers hen dicht op de hielen zitten. Ned duwt het bootje af en als hij er zelf inspringt, juicht hij: „Hoera! 't Is gelukt, kapitein!"

Spoedig hebben ze De rappe Jager bereikt, maar juist als hij aan boord wil klimmen, denkt Daro aan zijn bijl. „Ik heb de bijl niet, jongens," zegt hij; „waar kan hij gebleven zijn?"

Blijkbaar is de bijl achtergebleven. Eenmaal aan land zien ze Rubart's schip met volle zeilen zee kiezen. „Rubart heeft beslist de bijl," mompelt Daro en hij roept: „Hij mag niet ontkomen, jongens!"